

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نقش تشکل های مردم نهاد در نظارت بر بازار

cppo.ir

سازمان حمایت مصرف کنندگان

9

تولید کنندگان

عنوان و نام پدیدآور	نقش تشکلهای مردم نهاد در نظارت بر بازار؛ نویسندگان سیدجواد تقوی...؛ و دیگران؛ مجری طرح گروه مشاوران تدبیرگران؛ زیر نظر دفتر امور نظارت‌های غیردولتی معاونت بازرسی و رسیدگی به تخلفات سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان.
مشخصات نشر	تهران: شرکت چاپ و نشر بازرگانی، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	۱۶۸ ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۴۶۸-۲۷۸-۰
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
پادداشت	نویسندگان: سیدجواد تقوی، فرشید صیامی‌نمین، مجیدرضا کتابدار و محمد حیدری‌ساری.
موضوع	مصرف‌کنندگان--ایران--حمایت
موضوع	اصناف--ایران
موضوع	سازمان‌های غیردولتی
شناسه افزوده	تقوی، سیدجواد، ۱۳۳۶-
شناسه افزوده	گروه مشاوران تدبیرگران
شناسه افزوده	شرکت چاپ و نشر بازرگانی
شناسه افزوده	سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان. معاونت بازرسی و رسیدگی به تخلفات
رده‌بندی کنگره	۴۸۰/۱۱۳: ۷۵۶ م ۱۳۹۰
رده‌بندی دیویی	۳۸۱/۳۴۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۲۵۳۷۱۸۱

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۶۸-۲۷۸-۰

نام‌کتاب: نقش تشکلهای مردم‌نهاد در نظارت بر بازار
زیر نظر: دفتر امور نظارت‌های غیردولتی معاونت بازرسی و رسیدگی به تخلفات سازمان
حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان

مدیر طرح: سید جواد تقوی

مجری طرح: گروه مشاوران تدبیرگران (TCG)

نویسندگان: سیدجواد تقوی، فرشید صیامی‌نمین، مجیدرضا کتابدار و محمد حیدری‌ساری

اصلاح و صفحه‌آرایی: سولماز دمندانی

طراحی جلد: شاهرخ بهاری و محمد عابدی

چاپ اول: ۱۳۹۱

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۰۰۰ ریال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر بازرگانی

ناشر: شرکت چاپ و نشر بازرگانی

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، مقابل پارک ملت، خیابان صداقت، نبش خیابان مهرشاد،

سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان. تلفن: ۷-۲۲۰۵۹۳۷۱

پیشگفتار

بر پایه اصل سوم قانون اساسی، پی‌ریزی اقتصاد صحیح و عادلانه طبق ضوابط اسلامی یکی از وظایف دولت به‌شمار می‌رود. بنابراین دولت با انجام برنامه‌ریزی صحیح اقتصادی و لحاظ کردن حقوق تمام عوامل درگیر در فرآیندهای اقتصادی، می‌تواند زمینه لازم را برای برقراری عدالت اجتماعی فراهم سازد. یکی از مهم‌ترین راهکارهای برقراری عدالت اجتماعی توسط دولت، حمایت از حقوق تولیدکننده، توزیع‌کننده و مصرف‌کننده است. لذا دولت وظیفه دارد برای جلوگیری از ناسامانی‌ها و معضلات اقتصادی، از طریق راهکارهای حقوقی، قانونی و فرهنگی به حمایت از حقوق این سه گروه بپردازد.

به‌دلیل جایگاه راهبردی سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان در نظام اقتصادی کشور و لزوم اطلاع‌رسانی در زمینه کالاها و موضوعات اقتصادی مختلف و آشنایی خوانندگان با حمایت‌های قانونی قابل‌ارائه به مصرف‌کنندگان، این سازمان اقدام به تهیه و چاپ کتاب‌هایی با موضوعات کاربردی در حوزه‌های مختلف مرتبط با رسالت خود نموده است.

در گردآوری و تدوین اطلاعات این کتاب تلاش شده است تا اطلاعات دقیق و روزآمد، با بهره‌گیری از منابع معتبر و موثق در اختیار خواننده گرامی قرار گیرد. با این حال، این دقت ما را از رهنمودهای اساتید، صاحب‌نظران و صاحبان صنایع محترم بی‌نیاز نکرده و از هرگونه راهنمایی و تذکر صاحبان فکر و فعالان عرصه صنعت، معدن و تجارت کشور استقبال می‌نماییم.

در پایان لازم می‌دانم از همکاری کلیه کارشناسان و دست‌اندرکاران تهیه و تولید این مجموعه، به‌ویژه جناب آقای مهدی اصفهانی، جناب آقای علی‌اصغر اسدی، جناب آقای تقوی و نویسندگان این کتاب تشکر و قدردانی نمایم. همچنین از کارشناسان و همکاران شرکت گروه مشاوران تدبیرگران و شرکت چاپ و نشر بازرگانی به‌خاطر تلاش‌های ایشان در طراحی و تولید این مجموعه سپاس‌گزارم.

محمدحسن تکویی‌مهر

معاون وزیر و مدیرعامل سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان

www.ketab.ir

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

مقدمه.....	ط
فصل اول: جایگاه انجمن حمایت از حقوق مصرف کنندگان..... ۱	
۱-۱. مبانی نظری.....	۱
۱-۱-۱. پیشینه تشکیل انجمن های حمایت از حقوق مصرف کنندگان.....	۲
۲-۱-۱. معرفی انجمن حمایت از حقوق مصرف کنندگان.....	۲
۳-۱-۱. اهداف انجمن حمایت از حقوق مصرف کنندگان.....	۴
۴-۱-۱. اهم وظایف و اختیارات انجمن حمایت از حقوق مصرف کنندگان.....	۵
۵-۱-۱. انجمن شهرستان حمایت از حقوق مصرف کنندگان.....	۶
۶-۱-۱. انجمن استانی حمایت از حقوق مصرف کنندگان.....	۷
۷-۱-۱. انجمن ملی حمایت از حقوق مصرف کنندگان.....	۸
۸-۱-۱. آثار مثبت تشکیل انجمن های حمایت از حقوق مصرف کنندگان در نظارت بر بازار.....	۱۰
۹-۱-۱. ارکان انجمن حمایت از حقوق مصرف کنندگان.....	۱۱
۲-۱. تحلیل راهبردی.....	۲۴
۱-۲-۱. چشم انداز ترسیمی انجمن حمایت از حقوق مصرف کنندگان.....	۲۴
۲-۲-۱. رسالت و مأموریت انجمن حمایت از حقوق مصرف کنندگان.....	۲۵
۳-۲-۱. تحلیل وضعیت انجمن های حمایت از حقوق مصرف کنندگان.....	۲۶

۴-۲-۱. راهکارهای پیشنهادی برای افزایش اثربخشی نقش انجمن حمایت از حقوق

مصرف‌کنندگان در نظارت بر بازار ۲۸

۴-۲-۵. نتیجه‌گیری و پیشنهاد ۳۰

فصل دوم: جایگاه شورای اصناف کشور ۳۳

۴-۲-۱. مبانی نظری ۳۴

۴-۲-۱-۱. پیشینه تشکیل شورای اصناف کشور ۳۴

۴-۲-۱-۲. معرفی شورای اصناف کشور ۳۵

۴-۲-۱-۳. ساختار شورای اصناف کشور ۳۶

۴-۲-۱-۴. وظایف و اختیارات شورای اصناف کشور ۳۷

۴-۲-۵. بررسی و تحلیل نقش نظارتی شورای اصناف کشور در نظارت بر بازار ۳۹

۴-۲-۶. مهم‌ترین مشکلات موجود در حوزه اصناف جهت اجرای طرح تنظیم بازار

توسط تشکلهای صنفی ۴۰

۴-۲-۲. تحلیل عملکرد ۴۱

۴-۲-۲-۱. بررسی و تحلیل عملکرد مجامع امور صنفی در نظارت بر بازار طی سال

گذشته ۴۲

۴-۲-۲-۲. بررسی و تحلیل روند میزان بازرسی‌های انجام شده در سطح کشور طی

سال گذشته ۴۲

۴-۲-۲-۳. بررسی و تحلیل روند تعداد گزارشات مردمی رسیدگی شده در سطح

کشور طی سال گذشته ۴۴

۴-۲-۲-۴. بررسی و تحلیل روند تعداد پرونده‌های متشکله در سطح کشور طی سال

گذشته ۴۵

۴-۲-۲-۵. نتیجه‌گیری و پیشنهاد ۴۶

فصل سوم: جایگاه طرح ناظران افتخاری ۴۹

۴-۳-۱. مبانی نظری ۵۰

۴-۳-۱-۱. معرفی ناظران افتخاری ۵۰

۴-۳-۱-۲. انواع ناظران افتخاری ۵۱

۴-۳-۱-۳. وظایف و اختیارات ناظران افتخاری ۵۲

۴-۳-۱-۴. شرایط عمومی ناظران افتخاری ۵۲

۵-۱-۳. نحوه استفاده از کارت های ناظران افتخاری و چگونگی برخورد سازمان در خصوص تخلفات.....	۵۲
۵-۱-۴. نحوه تکمیل و ارسال گزارش تخلفات توسط ناظران افتخاری.....	۵۴
۲-۳. تحلیل عملکرد.....	۵۶
۱-۲-۳. بررسی و تحلیل عملکرد ناظران افتخاری در گزارش دهی طی سال گذشته.....	۵۶
۲-۲-۳. بررسی و تحلیل صحت گزارشات واصله ناظران افتخاری طی سال گذشته.....	۵۸
۳-۲-۳. بررسی و تحلیل روند تعداد ناظران افتخاری جذب شده طی سال گذشته.....	۵۹
۴-۲-۳. نتیجه گیری و پیشنهاد.....	۶۰
فصل چهارم: جایگاه تشکلهای مردم نهاد در عرصه بین الملل.....	۶۳
۱-۴. پیشینه تشکلهای مردم نهاد ناظر بر بازار در عرصه بین الملل.....	۶۳
۲-۴. انواع نظامهای تشکیلات حقوق مصرف کنندگان در دنیا.....	۶۶
۳-۴. وظایف و مسوولیت های نهادهای مردمی حمایت از حقوق مصرف کننده در عرصه بین الملل.....	۶۷
۴-۴. خط مشی های تشکلهای مردم نهاد حامی حقوق مصرف کنندگان در نظارت بر بازار.....	۷۵
۵-۴. تشکلهای مردم نهاد حمایت از حقوق مصرف کننده در ایالات متحده آمریکا.....	۷۷
۶-۴. تشکلهای مردم نهاد حمایت از حقوق مصرف کننده در سوئد.....	۷۹
۷-۴. تشکلهای مردم نهاد حمایت از حقوق مصرف کننده در هند.....	۸۱
۸-۴. تشکلهای مردم نهاد حمایت از حقوق مصرف کننده در مالزی.....	۸۲
۹-۴. تشکلهای مردم نهاد حمایت از حقوق مصرف کننده در ژاپن.....	۸۳
۱۰-۴. تشکلهای مردم نهاد حمایت از حقوق مصرف کننده در پاکستان.....	۸۴
۱۱-۴. تشکلهای مردم نهاد حمایت از حقوق مصرف کننده در اردن.....	۸۵

۴-۱۲. مقایسه وضعیت انجمن حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان در ایران و چند

کشور منتخب ۸۶

۴-۱۳. نتیجه‌گیری و پیشنهاد ۹۱

پیوست‌ها ۹۳

پیوست شماره ۱: حقوق هشتگانه مصرف‌کننده از دیدگاه سازمان ملل متحد ... ۹۳

پیوست شماره ۲: فصول چهارم و پنجم قانون نظام صنفی کشور (مجمع‌امور

صنفی، شورای اصناف کشور) ۹۵

پیوست شماره ۳: متن اساسنامه انجمن حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان ۱۰۲

اساسنامه انجمن شهرستانی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان ۱۰۲

اساسنامه انجمن استانی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان ۱۲۱

اساسنامه انجمن ملی حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان ۱۳۷

منابع و مراجع ۱۵۵